

Mulderskop

Vier subadulte gladde slangen onder een tegel

De Mulderskop is een heideterrein iets ten zuiden van Nijmegen. Er leeft een kleine, geïsoleerde populatie gladde slangen. Het aantal adulte individuen werd er in 2014 met een vangst-terugvangst-methode op slechts 15 tot 19 geschat. Gelukkig worden er jaarlijks op enkele vaste plaatsen juvenielen gezien. Om het monitoren van hazelwormen en gladde slangen te vergemakkelijken heeft de beheerder een aantal betontegels (50x50 cm) uitgelegd. Af en toe wordt daaronder een gladde slang gevonden, vaak meerdere keren hetzelfde individu onder dezelfde tegel. Vanaf april dit jaar (2015) werden onder een van de tegels tenminste twee verschillende kleine subadulten gezien (juvenielen van 2014, dus in hun 2^e kalenderjaar) en een keer ook een grotere subadult (waarschijnlijk in z'n 3^e kalenderjaar; vanaf het 4^e kalenderjaar en een lengte van zo'n 44 cm zijn ze geslachtsrijp, dus adult). Maar op 8 augustus lagen er onder deze tegel maar liefst vier subadulten van verschillende grootte.

Drachtige vrouwtjes liggen soms samen te zonnen en pasgeboren juvenielen vertonen clustergedrag. Ook overwinteren gladde slangen wel gezamenlijk op een geschikte plek. Over het gedrag van subadulten is weinig bekend doordat ze slechts zelden gezien worden. In het Grenspark De Zoom-Kalmthoutse Heide zaten er bij de 1.120 waarnemingen van gladde slangen tussen 1998 en 2013 slechts 46 (4%) subadulten en 139 (12%) juvenielen. De waarneming van vier subadulten onder één tegel suggereert dat gladde slangen ook in dit stadium en dit seizoen elkaar op geschikte plaatsen opzoeken. Hoewel dit voor de allerkleinsten wellicht niet zonder risico is, gezien het kannibalisme dat voor deze slang wel vermeld wordt...

Wilfried de Jong

Vanmiddag (24-8) m'n eerste juveniele gladde slang op Mulderskop. Kroop druk tongelend rond en kwam (uniek!) in buurt van juveniele zandhagedis. Hagedisje zag slangetje aankomen maar in plaats van weg te schieten kwam hij juist iets dichterbij, tot op zo'n 10 cm. Hij leek het slangetje te bekijken en maakte even een merkwaardige kronkelende golfbeweging met z'n staart (ooit van zoiets gehoord?). Waarna hij toch veilig wegschoot. De jonge gladde slang reageerde nauwelijks op het hagedisje; geen aanvalshouding of poging tot grijpen. Prooi toch maatje te groot voor hem? Jammer genoeg is de foto niet optimaal, maar goed is te zien dat het hagedisje naar het slangetje lijkt te kijken. Helaas was mijn toestel te traag om direct daarna vast te leggen dat het hagedisje nog iets dichterbij het slangetje kwam, met z'n lijf in die richting en met kronkelende staart. Zoals een hondje dat kwispelend bij een konijnenhol staat.

(Foto: Wilfried de Jong)

Het vierde en kleinste slangetje ligt verscholen tegen de staart van de slang links onder. Na enige tijd verdwenen de slangen in de verschillende holletjes onder de tegel.
(Foto's: Wilfried de Jong)